

BORNHOLMS ÆLDRE RÅD

Årsberetning for 2017 fra Bornholms Ældreråd i Bornholms Regionskommune

Medlemmer af Ældrerådet:

Poul Ancher Hansen, formand,
Randy Korp, næstformand,
Erik A. Larsen,
Verner Landin,
Ella Jallof,
Anita Mortensen,
Svend Aage Kristoffersen,
Grethe Viborg,
Vibeke Rivold Vibe,
Jan Harvest,
Ragna Folkmann.

Godkendt den 12. 12. 2017.
Bornholms Ældreråd.

Årsberetning for 2017 ved Poul Ancher Hansen, formand for Bornholms Ældreråd.

Det blev så det sidste år i Ældrerådet i denne valgperiode. Jeg glædede mig over, at der var 21 kandidater, der stillede op til det nye Ældreråd. Hver især med deres indgangsvinkel, men alle med det samme mål: At være med til at gøre en forskel til glæde og gavn for alle ældre på Bornholm. Selve ældrerådsvalget forløb planmæssigt. Ved optællingen viste det sig, at stemmeprocenten var lidt lavere end ved sidste valg. Måske begrundet i at man allerede som 60-årig kan stemme, og langt de fleste stadig er på arbejdsmarkedet og ikke forbinder valget med dem. Der har da også fra flere sider været sat spørgsmålstegn ved, om alderen ikke burde hæves til 65 år ved næste valg. Denne problemstilling arbejdes der videre med på landsplan. På landsplan blev der valgt ny formand. Valget stod mellem Kirsten Nissen fra København og Erik Stagsted fra Jylland. Det blev et meget tæt valg, hvor Erik Stagsted blev valgt. Bornholm har en fast repræsentant i forretningsudvalget i Region Hovedstaden, og dette udvalg er blevet udvidet fra 7 til 11 medlemmer, ud fra et ønske om at repræsentere en større kreds i regionen.

Ofte bliver jeg stillet spørgsmålet om, hvorvidt Ældrerådet gør en forskel? Jeg mener så absolut, at vi er med til at påpege og ændre nogle ting, som ofte ellers ville føre til en forringelse for de ældre. Jeg vil ikke her gå ind på de områder, som social- og sundhedsgruppen samt teknik- og miljøgruppen tager sig af. Det har de selv redegjort for. Til gengæld vil jeg fremhæve et par problemstillinger, som vi her fra Bornholm har fået rejst på regions- og landsplan. Det første spørgsmål har betydning for hele landet og handler om, at handicapskilte til parkering kun udstedes personligt. Derfor kan en institution ikke få udstedt et sådant skilt til f.eks. en fælles minibus, hvor der transporteres handicappede. Jeg har derfor været i kontakt med vores ældreminister, som er meget forstående over for problemet. Spørgsmålet er nu sendt videre til Trafikministeriet, hvor problemstillingen hører under. Den anden problemstilling berører udelukkende bornholmere og handler om betaling for overnatning på patienthotellet, når man har pårørende indlagt på Rigshospitalet. Vi har rejst spørgsmålet over for regionsformand Sophie Hæstorp, som var hos Ældrerådet først i juni. Hun er meget forstående over for problemstillingen, og vi arbejder videre med det i forretningsudvalget i Regionen.

Desuden har hele ældreområdet været drøftet mange gange. I vores hørings svar til det administrative budgetforslag 2018 skrev vi, at Bornholms Ældreråd er uforstående over for de mange besparelsesforslag - især på de forskellige personalekategorier på plejecentrene, i hjemmeplejen og generelt på hele ældreområdet. Ældrerådet kan ikke anbefale de foreslåede nedskæringer på personaleområdet. Bornholms Ældreråd er generelt bekymret over, at besparelserne fortrinsvis rammer de svageste i samfundet.

Desuden er ældrerådet bekymrede over, at det forventede provenu på rehabiliteringsområdet ikke opnås. Der er behov for en øget indsats på demensområdet, kronisk syge og svage ældre.

Det er også ældrerådets opfattelse, at man råder over en meget engageret, udviklingsmotiveret og dygtig personalegruppe, der bakker op om den ældrepolitiske målsætning.

Bornholms Ældreråd anbefaler derfor, at der ikke spares på uddannelsesområdet, at ledelse og styring af opgaveløsningen fortsat bør ske ved, at ledelsen sikrer tillid og ansvar til de ansatte - fremfor kontrol og unødvendig dokumentation i forhold til personalets varetagelse af opgaveløsningen. F.eks. med mere tryghed og selvbestemmelse i hjemmeplejen.

I det sidste hørings svar til budgetforslag 2018 skrev vi, at Bornholms Ældreråd ser med tilfredshed, at der er tilført flere ressourcer til ældreområdet i 2018 og overslagsårene.

Bornholms Ældreråd er dog bekymret over besparelserne på vikarområdet og dokumentationsområdet.

Ældrerådet finder det ikke muligt at forvente besparelser på disse områder, tværtimod.

Bornholms Ældreråd tager budgetforslag 2018 til efterretning.

Dette var blot nogle af de ting, som jeg har været optaget af og brugt nogen tid på i år. Nu er det så op til det nye Ældreråd at finde opgaver og udfordringer, som de vil tage op og arbejde videre med. Opgaverne bliver sikkert ikke mindre, hvis man ønsker indflydelse på ældrepolitikken.

Til sidst vil jeg sige tak til de forskellige instanser, jeg har været i kontakt med i min formandsperiode.

Ældrerådets formål, opgaver og sammensætning.

Bornholms Ældreråd er et folkevalgt, rådgivende og høringsberettiget organ.

Bornholms Ældreråd vigtigste formål er at rådgive kommunalbestyrelsen i alle sager, der vedrører ældre. En anden kerneopgave er at varetage de ældre medborgeres interesser på alle områder, der er af betydning for de ældres trivsel i kommunen, både sociale, sundhedsmæssige, forebyggende, kulturelle, trafikale samt bolig og byplanmæssige forhold.

Bornholms Ældreråd består af 11 medlemmer:

Formand Poul Ancher Hansen, næstformand Randy Korp.

Formand for "Følgegruppen vedrørende Kultur, Teknik og Miljø" Verner Landin, øvrige i gruppen er Erik A. Larsen, Ella Jallo, Svend Aage Kristoffersen og Jan Harvest.

Formand for "Følgegruppen vedrørende Social og Sundhed", Vibeke Rivold Vibe øvrige i gruppen er Anita Mortensen, Grethe Viborg og Ragna Folkmann.

Sekretær har været Kell Hansen.

Den Koordinerende gruppe – følgegruppen for økonomi og budget.

Gruppen består af ældrerådets formand, næstformand og de 2 formænd for følgegrupperne:

Poul Ancher Hansen, Randy Korp, Verner Landin og Vibeke Rivold Vibe.

Følgegruppen blev etableret for at få en bedre koordinering af ældrerådets arbejde og for at arbejde mere fremadrettet. Erfaringen viser, at intentionen om at sikre en bedre kvalitet og

kontinuitet i arbejdet er lykkedes. Gruppen holder normalt 1 møde om måneden og udarbejder sammen med sekretæren dagsorden til ældrerådsmøderne.

Staten yder alle kommuner fuld kompensation for udgifterne til ældrerådernes drift.

Den koordinerende gruppe drøfter og følger ældrerådets økonomi.

Bornholms Ældreråd har ansvaret for de planlagte budgetter for ældrerådet.

Følgegruppen vedrørende Kultur, teknik og miljø.

Følgegruppen består af Verner Landin, der er formand for gruppen, Ella Jallo, Svend Aage Kristoffersen, Erik A Larsen og Jan Harvest.

Følgegruppen afholder ca. 11 møder om året, hvor gruppen hver gang har beskæftiget sig med teknik og miljøudvalgets samt fritids og kultur og forebyggelsesudvalgets møder.

Teknik og miljøgruppen arbejder bl. a. med det forberedende arbejde med diverse høringsvar til godkendelse i Ældrerådet.

Følgegruppen har desuden møder med relevante udvalg og ressourcepersoner f. eks:

Fritids- og kulturudvalget, Teknik- og miljøudvalget, Rønne havn, Bornholmerfærgen og Mølslinjen.

Herudover er gruppen repræsenteret i:

Bornholms forsyningsselskab, BOFAs brugerråd, BAT, Politiets lokalråd og TV2 repræsentantskabsmøder.

For tiden arbejder gruppen med:

Transportområdet (færgeudbud m.v.), Museumsbyggeri i Rø, Besøgscenteret ved Hammershus, Kollektiv trafikbetjening af plejecenteret Snorrebakken, Plejecenter i Hasle.

Gruppens pejlemærker har i 2017 været:

Færge udbud/transportområdet generelt, Belysning og sti på Ringvejen fra Snorrebakken til Plejehjemmet, Plejecenter i Hasle, Bornholms museum, Besøgscenter på Hammershus.

Følgegruppen vedrørende Social og Sundhed. SOS-gruppen.

Følgegruppen består af Vibeke Rivold Vibe, formand, Anita Mortensen, Grethe Viborg samt Ragna Folkmann.

Følgegruppen har holdt 10 møder i 2017, hvor gruppen hver gang har beskæftiget sig med Social- og sundheds områder for ældre borgere, herunder Ældrepolitikken og Værdighed i Ældreplejen ligesom den Rehabiliterende Organisation har fyldt meget i debatterne. Gruppen har ligeledes beskæftiget sig med aktuelle emner og debatter i medierne.

Der er forberedt høringsvar vedrørende plejehjem/plejecentres tilsyn, tilsynsrapporter og kvalitetsstandarder.

Tirsdag den 23. maj deltog gruppen i Temaeftermiddag vedrørende demens. Et arrangement i samarbejde mellem Social- og sundhedsudvalget og Ældrerådet.

Følgegruppen har desuden haft møder med relevante ressourcepersoner f. eks. med Peter Juul, oversygeplejerske på medicinsk afdeling den 7. september 2017. På mødet blev orienteret om Sundhedsplatformen, Bornholms hospital som udviklingshospital og byggeri af akutafdeling. Ligeledes blev anvendelsen af 2 Hospice pladser drøftet.

Møder i Kostrådet, DeViKa, blev afholdt den 9. februar og den 31. august 2017.

Møder i Beboer- og Familieråd blev afholdt den 15. marts og den 1. nov. 2017.

Onsdag den 4. oktober deltog gruppen i valgoptælling af opstillede til det nye Ældreråd.

Det Lokale Politiråd afholdt møder den 17. maj og 25. oktober 2017.

Ragna Folkmann har deltaget i arbejdsgruppe vedrørende bygning/ombygning af køkkener på plejecentre, hvor pengene er bevilliget af pulje fra regeringen med henblik på at skabe Leve – Bo – Miljøer på Plejecentre.

Vibeke Vibe har deltaget i 2 møder vedrørende "Den Rehabiliterende Organisation".

Kontaktrådet for trafikbetjeningen af Bornholm.

Erik A. Larsen er Bornholms Ældreråds repræsentant i Trafikkontaktrådet.

Der har i 2017 været afholdt meget få møder i Trafikkontaktrådet. Dette må ses i lyset af, at alle nu venter på, at Molslinjen skal overtage sejladsen fra september 2018.

Dog syntes Bornholms Ældreråd, at der var mange emner, som vi ønskede at drøfte med Molslinjens ledelse. Blandt andet ønskede vi at gøre opmærksom på adgangsforhold for ældre herunder elevatorer, afstand mellem bilerne på vogndækket, billetpriser m.m. Derfor var det med stor tilfredshed, at ledelsen ved Molslinjen accepterede at afholde et møde med repræsentanter fra Ældrerådet i august måned. Vi havde et meget positivt møde med Molslinjen i Århus, hvor man var lydhøre for vores ønsker og spørgsmål. Såfremt de holder, hvad de lover, så kan vi som bornholmere se frem til en tilfredsstillende trafikbetjening af Bornholm. Dette gælder ikke mindst den kommende prisstruktur, hvor vi nærmer os en trafikal ligestilling med det øvrige land.

Bornholms Ældreråd vil naturligvis holde øje med, hvad der sker i de kommende måneder, hvor mange problematikker skal løses inden Molslinjen overtager trafikbetjeningen til september 2018.

Nævnes skal også flybetjeningen af Bornholm.

Her gør DAT det virkelig tilfredsstillende, ikke mindst for seniorer. Dog må vi stadig gøre opmærksom på, at forholdene i Københavns Lufthavn ikke er tilfredsstillende. Der er alt for langt at gå for ældre mennesker. Dog er ventetiden ved sikkerhedskontrollen nu tilfredsstillende.

Andre repræsentationer i råd og udvalg.

Alle ældrerådsmedlemmer er repræsenteret i et eller flere forskellige råd og/eller udvalg, f.eks. BAT's brugerråd, BOFA's brugerråd, Trafikkontaktrådet,

Bornholms Energi- og Forsynings brugerråd, DeViKa' kostråd, Politiets Lokalråd, Regionsråd Hovedstadens forretningsudvalg, TV2 Bornholms repræsentantskab, Samarbejde med beboer- og familieråd samt følgegruppe til plejeboligbyggerierne.

Se oversigten i folderen om Bornholms Ældreråd 2014 - 2017.

Arbejdsgrupper.

Arbejdsgrupper kan etableres ad-hoc. Ældrerådet har bl. a. været repræsenteret i arbejdsgrupper, der er oprettet af Social- og sundhedsudvalget f.eks. vedrørende rehabilitering, værdighed og demens.

Formanden for SOS-gruppen deltager i arbejdet i Følgegruppen for "Den Rehabiliterende Organisation".

Andre aktiviteter vedrørende samarbejde på ældreområdet.

Alle ældrerådets medlemmer deltager efter aftale med oplysninger og dialog om ældrerådet og relevante problemstillinger for ældre ved forskellige organisationers og foreningers møder.

Danske Ældreråd.

Danske Ældreråd har drøftelser med relevante regeringsudvalg, og er høringsberettiget i alle lovforslag, der vedrører de ældre, og derigennem støtter Danske Ældreråd de lokale ældreråds arbejde. Danske Ældreråd fungerer som en paraplyorganisation for de lokale ældreråd, og rådets ansatte er behjælpelig med at udrede f.eks. juridiske problemstillinger.

Danske Ældreråds mission er at medvirke til at skabe anerkendelse af ældrerådernes arbejde, så ældrerådene får øget indflydelse på ældrepolitikken i kommunerne.

Danske Ældreråd afholder forskellige møder, temadage og kurser, hvor repræsentanter fra Bornholms Ældreråd så vidt muligt deltager med en eller flere deltagere.

Regionale Ældreråd.

Regionsældrerådet er et ældrepolitisk samarbejdsforum for regionens lokale ældreråd.

Poul Ancher Hansen har sammen med andre repræsentanter fra Bornholms Ældreråd deltaget i de ordinære møder, der indeholder forskellige oplæg, drøftelser og udveksling af erfaringer f.eks. vedrørende hospitalsområdet.

Poul Ancher Hansen sidder i forretningsudvalget.

Valg til Bornholms Ældreråd for perioden 2018 – 2021

og markering af FN's internationale ældredag den 1. oktober.

Bornholms Ældreråd inviterede til offentligt møde med kandidaterne til årets valg til nyt Ældreråd - og markerede samtidig FN's internationale ældredag tirsdag, den 19. september 2017 kl. 14.00 – 17.00 i Aakirkeby Hallerne, hvor ca. 70 mennesker deltog.

Finn Kamper-Jørgensen, pensioneret læge, formand for Fredensborg Seniorråd og medlem

af Landsbestyrelsen for Danske Ældreråd holdt et meget inspirerende foredrag, bl. a. om ældrerådernes vigtige funktion og kom ind på FN's udmeldte tema: "Hvordan kan vi drage nytte af ældres erfaringer, ressourcer og indsats i fremtidens samfund?"

Derefter havde kandidaterne til valget af det nye Ældreråd mulighed for at præsentere sig og forklare, hvorfor de stillede op.

Den 4. oktober forestod Bornholms Ældreråd stemmeoptællingen sammen med repræsentanter fra forvaltningens personale.

Efter valget skrev Bornholms Tidende bl. a.:

"Nyt Ældreråd er valgt. Valget til regionskommunens ældreråd blev afviklet i god stemning og med fin deltagelse. Optællingen af stemmerne blev afsluttet i går den 4. oktober, og i dag står det derfor klart, hvem de elleve nyvalgte medlemmer er.

Det nye ældreråd består af Erik A. Larsen, Verner Landin, Georg Julin, Svend Aage Kristoffersen, Kirsten Mortensen, Anita D. Mortensen, Jan Harvest, Anders Knudsen, Jens Oskar Pedersen, Else-Marie Andersen og Grethe Kofoed Viborg. Flest stemmer høstede Erik A. Larsen med 774 stemmer, hvilket er næsten hundrede flere end den næste stemmesluger i rækkefølgen, Verner Landin. Det nye ældreråd træder sammen til et konstituerende møde den 24. oktober. Fristen for at klage over valget er onsdag den 11. oktober.

Borgmester Winni Grosbøll og administrationen ser frem til et givtigt samarbejde med det nye ældreråd, som spiller en vigtig rolle i processen, når der skal træffes beslutninger, der har betydning for de ældre på Bornholm. Rådet leverer løbende værdifulde indspark til den politiske proces i kommunalbestyrelsen."

Ældrerådets øvrige mødeaktiviteter, gæster, høringssvar, arbejdsgrupper og studiebesøg i 2017.

Ældrerådet holder normalt 11 planlagte møder samt enkelte ekstraordinære møder. I år blev junimødet aflyst. Repræsentanter fra ældrerådet har desuden deltaget i møder f.eks. vedrørende ældrepolitik, debatarrangement ved Folkemødet, diverse møder i foreninger o. l. med orientering om Bornholms Ældreråd samt i arbejdsgrupper vedrørende rehabilitering og demenspolitik.

Ældrerådet inviterer gæster/oplægsholdere for hele tiden at være ajour med udviklingen på ældreområdet eller tager på studiebesøg. Ældrerådets medlemmer er meget taknemlige for den interesse og velvilje, vi møder.

Ældrerådet afgiver hvert år ca. 60 - 70 høringssvar eller kommentarer på orienteringer vedrørende ældreområdet.

I 2017 drejede det sig fortrinsvis om budget 2018, kvalitetsstandarder, uanmeldte plejecentertilsyn, anmeldte tilsynsbesøg, redegørelser om magtanvendelse, redegørelse for udført kommunalt tilsyn på ældreområdet og fordeling af midler til værdigældrepleje.

Med udgangspunkt i den Nationale Demenshandlingsplan inviterede Social- og

Sundhedsudvalget i samarbejde med Bornholms Ældreråd til et offentligt møde den 23. maj om demens. Demenskoordinator Sussie Nøhr orienterede fra den lokale vinkel om fakta oplysninger og om, hvad kommunen tilbyder.

Landsformand for Alzheimerforeningen m.m., Birgitte Vølund, kom med et inspirerende oplæg om "Hverdagslivets udfordringer med demens i familien".

At være pårørende til en person med demens i familien er en stor udfordring. Behovet for hjælp, støtte og rådgivning blev debatteret sammen med de muligheder, der er i et kommende demensvenligt samfund i lyset af den nye Nationale Handleplan for demens.

Social- og Sundhedsudvalget inviterede efterfølgende arbejdsgruppen og andre interesserede til et mini opsamlingsmøde den 11. oktober. Målet er bl. a. sammen med frivillige, at arbejde for en demensvenlig kommune, etablering af pårørende grupper og at etablere en lokal afdeling af Alzheimerforeningen på Bornholm. På landsplan er afsat puljemidler til at understøtte initiativerne på demensområdet.

Ældrerådet har desuden været på studiebesøg på Bornholms Kunstmuseum og på Besøgscenteret på Hammershus.

Afslutning og perspektivering på fremtiden.

Ønske om større synlighed om Ældrerådets arbejde og resultater er højt prioriteret.

Hver 4. år skal der jævnfør lovgivningen være valg til ældrerådet. Det betyder, at der efter valget til det nye ældreråd i 2017, er genvalgt alle 6 opstillede fra det nuværende ældreråd og nyvalgt 5 nye medlemmer.

Ældrerådet håber, at der som hidtil vil være et godt samarbejde med de politiske udvalg og interessegrupperne på ældre- og sundhedsområdet.

Efter hvert ældrerådsmøde udsendes en orientering til pressen, hvoraf meget refereres i de relevante medier.

Indtil en eventuel Hjemmeside for Ældrerådet bliver oprettet, henvises til Bornholms Regionskommunes hjemmeside, <http://www.brk.dk/>, under Øvrige udvalg og råd, hvor man kan finde "Ældrerådet", og hvor man også kan læse referater fra Ældrerådsmøderne og hente årsberetningen m.m.

Med venlig hilsen fra Bornholms Ældreråd 2017.

Poul Ancher Hansen, formand for Bornholms Ældreråd.

Foto: Vibeke Rivold Vibe